

Verslag aan de Provincieraad

betreft **Kathedrale Kerkfabriek Sint-Baafs te Gent**
Goedkeuring MJP 2020-2025
bevoegde gedeputeerde Kurt Moens

Mevrouwen en mijne Heren,

1. Juridisch kader

Op basis van de artikelen 51, 4°, 52/1 en 78 van het Decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten (Eredienstendecreet) is de provincie ertoe gehouden bij te dragen in de tekorten van de eredienstbesturen die zijn erkend en georganiseerd op provinciaal niveau.

Het meerjarenplan (MJP) van een eredienstbestuur bevat de financiële afspraken tussen dat eredienstbestuur en de provincie voor een periode van zes jaar, die ingaat op 1 januari van het tweede jaar dat volgt op de algehele vernieuwing van de provincieraad. Dit MJP kan ook worden herzien in de loop van de periode waarvoor het is opgemaakt (artikel 41 Eredienstendecreet).

Het eredienstbestuur dient het MJP gelijktijdig in bij de provincie, het erkend representatief orgaan en de gouverneur (artikel 42 Eredienstendecreet).

Het MJP en de wijzigingen ervan zijn onderworpen aan het advies van het erkend representatief orgaan en aan de goedkeuring van de provincieraad.

Bij ontstentenis van het versturen van zijn advies naar de provincieraad binnen een termijn van vijftig dagen, die ingaat op de dag na het inkomen van het MJP bij het erkend representatief orgaan, wordt het erkend representatief orgaan geacht een gunstig advies te hebben uitgebracht.

De provincieraad spreekt zich uit over de goedkeuring van het MJP binnen een termijn van 100 dagen die ingaat op de dag na het inkomen van het advies van het erkend representatief orgaan bij de provincie of de dag na het verstrijken van de termijn van vijftig dagen.

Het provincieraadsbesluit moet worden verstuurd uiterlijk de laatste dag van deze termijn aan de gouverneur, het eredienstbestuur in kwestie en het erkend representatief orgaan. Als binnen deze termijn van 100 dagen geen besluit is verstuurd, wordt de provincieraad geacht zijn goedkeuring te hebben verleend aan het MJP of de wijzigingen ervan (artikel 43 Eredienstendecreet).

./...

2. Voorliggend dossier

Op 30 oktober 2020 diende de Kathedrale Kerkfabriek Sint-Baafs, met zetel te Hoofdkerkstraat 1, 9000 Gent, haar MJP 2020-2025 in bij de provincie.

Dit MJP werd door de Kathedrale Kerkraad vastgesteld op 14 oktober 2020, waarna de provincie op 6 november 2020 het gunstig advies van het erkend representatief orgaan ontving.

3. Bespreking

Het MJP 2020-2025 bestaat uit 3 onderdelen, meer bepaald:

- 1° een financiële nota;
- 2° een strategische nota;
- 3° een afsprakennota.

3.1. Financiële nota

De financiële nota van het MJP is opgemaakt conform het model van het Ministerieel Besluit van 27 november 2006 en bestaat uit een exploitatieluwik en een investeringsluik (zie bijlage 01).

Omdat in het officieel model enkel wordt gerapporteerd op hoofdlijnen, zijn voor de duidelijkheid en transparantie bijkomende cijfertabellen toegevoegd, waarin een verdere uitsplitsing van de bedragen en extra toelichting terug te vinden is (zie bijlage 02, 03 en 04).

Een 1ste ontwerp van financiële nota werd besproken tijdens het decretaal overleg van 27 november 2019. Op dat ogenblik waren er echter nog heel wat onduidelijkheden m.b.t. de financiering van het nieuw bezoekerscentrum en de toekomstige uitbating ervan.

De gesprekken met de Vlaamse overheid tot het bekomen van een 100% gewestwaarborg, noodzakelijk ter afsluiting van een investeringskrediet bij een financiële instelling voor de realisatie van het bezoekerscentrum, namen heel wat tijd in beslag. Uiteindelijk werden hiertoe, in de loop van de maand juni 2020, de nodige handtekeningen geplaatst.

Ook de inschatting van de aard en de orde van grootte van de uitbatingskosten, die na de opening van het bezoekerscentrum worden verwacht, was niet zo evident.

In diezelfde periode werd ook de Kathedrale Kerkfabriek geconfronteerd met de gevolgen van de pandemie covid-19 die noodzakelijkerwijze in voorliggend MJP diende te worden verwerkt. Aan ontvangstenzijde wordt een daling van de inkomsten in rekening gebracht en ook aan uitgavenzijde worden enkele kredieten bijgestuurd.

Ook de wijziging van openingsdatum van het nieuw bezoekerscentrum van 8 oktober 2020 naar 25 maart 2021 diende in het ontwerp van financiële nota te worden verwerkt.

./...

Gedurende deze periode werd door de voorzitter en penningmeester van de Kathedrale Kerkraad ook meermaals overleg gepleegd met de provinciale administratie en de bevoegde gedeputeerde.

Dit alles leidde tot voorliggende financiële nota, die ook tijdens het decretaal overleg van 13 oktober 2020 werd besproken en toegelicht.

3.1.1. Exploitatie

Het exploitatieluwk sluit elk jaar in evenwicht af door het inschrijven van volgende provinciale exploitatietoelagen:

Jaar 2020	176.000 EUR
Jaar 2021	162.000 EUR
Jaar 2022	205.000 EUR
Jaar 2023	268.000 EUR
Jaar 2024	247.000 EUR
Jaar 2025	220.000 EUR

Het jaar 2020 wordt in hoofdzaak beïnvloed door de gevolgen van covid-19 op het aantal bezoekers en er wordt verwacht dat dit ook in 2021 nog zo zal zijn.

In 2021 en verder heeft de voorziene opening van het bezoekerscentrum een belangrijke impact op de cijfers. Enerzijds worden, als gevolg van nieuwe en hogere tarieven, aanzienlijk meer inkomsten voorzien, anderzijds wordt een omvangrijke stijging van de uitbatingskosten voorzien, waaronder personeel en werkingskosten.

➤ Exploitatieontvangsten

De ontvangsten in de rubriek 'eredienst' zijn beperkt tot omhalingen en giften, o.a. voor versiering en onderhoud van de kathedraal. Minder bezoekers en de corona beperkingen m.b.t. de vieringen in de kathedraal heeft de kerkfabriek ertoe gebracht de kredieten voor het komende MJP te verlagen.

Uit de rubriek 'gebouw van de eredienst' blijkt dat de toegangsgelden voor het bezoek aan het Lam Gods de voornaamste bron van inkomsten zijn. In 2020 zijn deze, wegens de covid-19 beperkingen, met een tijdelijke sluiting van de Villakapel tot gevolg, sterk gedaald.

In 2021 worden, vanaf de opening van het bezoekerscentrum, aanzienlijk meer ontvangsten uit toegangsgelden voorzien. Dit wordt verklaard omdat nieuwe tarieven voor het bezoek aan het Lam Gods zullen worden toegepast. De hogere tarieven zijn vastgesteld in overleg met Toerisme Vlaanderen en worden verantwoord omwille van de inhoudelijke totaalbeleving die aan de bezoekers zal worden aangeboden en zijn ook noodzakelijk om de stijgende exploitatie-uitgaven en aflossing van de lening te kunnen betalen.

De post 'andere ontvangsten' m.b.t. het gebouw van de eredienst omvat uitsluitend de recuperatie van loonkost van personeel dat ter beschikking wordt gesteld van de vzw die de winkel in de kathedraal uitbaat.

./...

Daarnaast zijn er ook nog de ontvangsten gegenereerd vanuit het 'privaat patrimonium', bestaande uit inkomsten uit de verhuur van appartementen en uit de jaarlijkse pachtvergoedingen.

Tot slot werd op 15 juli 2020 een renteloze lening ontvangen van het Bisdom Gent ter financiering van de waarborgpremie die de Kathedrale Kerkfabriek diende te betalen aan de Vlaamse overheid voor het verlenen van de 100% gewestwaarborg.

➤ Exploitatie-uitgaven

In de periode 2021-2023 is er een geleidelijke maar substantiële toename van de uitgaven wegens het operationeel worden van het bezoekerscentrum.

Wat de rubriek 'eredienst' betreft zijn de uitgaven beperkt. Naast een aantal kleinere bedragen is hoofdzakelijk krediet voorzien voor de bloemenversiering in de kathedraal. Ook de prestatievergoedingen voor de zangkoren en de dirigent van het koor Schola Cantorum blijven een wederkerende uitgave.

De uitgaven in de rubriek 'gebouw van de eredienst' omvatten onder meer de nutsvoorzieningen, het onderhoud, de verzekering en de beveiliging van de kathedraal en het bezoekerscentrum. Omwille van het nieuw circulatievolume met lift en de nieuwe en moderne technieken die worden geïnstalleerd, wordt verwacht dat deze verschillende uitgavenposten een stijging zullen ondergaan.

De post 'andere uitgaven' m.b.t. het gebouw van de eredienst omvat de kosten voor de inhoudelijke beleving van het bezoekerscentrum, nu aan de bezoekers een 'augmented reality'-ervaring zal worden aangeboden.

Het zwaartepunt ligt echter bij de totale loonkost van het personeel. Door het bezoekerscentrum zal het personeelsbestand aanzienlijk toenemen, met een substantiële stijging van de loonkosten tot gevolg.

Vanaf 2020 worden ook intresten voorzien, verschuldigd op het opgenomen bedrag van het investeringskrediet. Vanaf 2023 daalt het bedrag van de intresten omwille van de keuze tot terugbetaling van het krediet in vaste maandelijksse kapitaalsaflossingen.

Wat de rubriek 'bestuur van de eredienst' betreft wordt hoofdzakelijk een stijging van de 'uitgaven administratie' voorzien. Na opening van het nieuw bezoekerscentrum wordt verwacht dat de kosten voor telecommunicatie en informatica zullen toenemen.

Ook worden in 2020, 2021 en 2022 een aantal 'belastingen en heffingen' voorzien. Enerzijds is er de belasting die de stad Gent vestigt m.b.t. inname openbaar domein en anderzijds is er de waarborgpremie die de Vlaamse overheid opeist voor het verlenen van de gewestwaarborg.

./...

Wat het 'privaat patrimonium' betreft zijn er voornamelijk kredieten voorzien voor de onroerende voorheffing, de brandverzekeringen en het onderhoud.

In de rubriek 'financiering' wordt, vanaf december 2021, de maandelijkse kapitaalsaflossing van het investeringskrediet voorzien en ook wordt er in 2021 rekening gehouden met een mogelijke terugbetaling van de renteloze lening die het Bisdom Gent op 15 juli 2020 aan de Kathedrale Kerkfabriek heeft toegekend.

Tot slot wordt er, met het oog op de vervanging van hard- en software voor de inhoudelijke beleving van het bezoekerscentrum, elk jaar rekening gehouden met een overboeking vanuit exploitatie naar investeringen, zodoende dat in 2025 hiervoor de nodige middelen beschikbaar zijn.

3.1.2. Investerings

In het investeringsluik worden volgende provinciale investeringstoelagen voorzien:

Jaar 2020	1.550.000 EUR
Jaar 2021	1.550.000 EUR
Jaar 2022	281.250 EUR
Jaar 2023	73.750 EUR
Jaar 2024	50.000 EUR
Jaar 2025	50.000 EUR

Het jaar 2020 en 2021 wordt in hoofdzaak beïnvloed door het project '*nieuw bezoekerscentrum en restauratie kranskapellen*', waarvoor een provinciale bijdrage van 3.850.000 EUR is voorzien en dat samengesteld is als volgt:

- overboeking van exploitatieoverschotten in de jaren 2014-2019: 850.000 EUR (is reeds verwerkt bij afsluiting jaarrekeningen)
- investeringstoelage: 3.000.000 EUR, waarvan reeds 1.500.000 EUR is toegekend en uitbetaald.

Omdat de ontvangsten uit subsidies, sponsoring en giften onvoldoende zijn om dit investeringsproject te financieren, was de Kathedrale Kerkfabriek genoodzaakt om een investeringskrediet van 25.000.000 EUR af te sluiten, waarvan de terugbetaling voor 100% gewaarborgd is door het Vlaams Gewest. Bedoeling is echter om, zodra de laatste schijf van de erfgoedpremie in 2022 wordt ontvangen, een bedrag van 2.600.000 EUR vervroegd terug te betalen, zodoende dat het terug te betalen kapitaal, gespreid over een termijn van 20 jaar, 22.400.000 EUR zal zijn.

Verder wordt vanaf 2022 de 3de fase van de restauratie van het Lam Gods en een restauratie van de torens Kruisbeuk Noord voorzien.

Tot slot wordt in elk jaar van het MJP rekening gehouden met een reserve voor onvoorziene kleine investeringen.

./...

3.2. Strategische nota

De Kathedrale Kerkfabriek heeft een uitgebreide strategische nota ingediend, waarin de bedragen opgenomen in de financiële nota van het MJP verder worden toegelicht (zie bijlage 05 en 06).

3.3. Afsprakennota

De dienst Juridische Aangelegenheden & Bestuurszaken heeft een ontwerp van afsprakennota gemaakt, waarin de belangrijkste principes van het erediensdecreet, de verschillende uitvoeringsbesluiten en omzendbrieven en de reeds geldende algemene en financiële afspraken tussen het erediensbestuur en de provincie werden opgenomen.

Het ontwerp van afsprakennota werd bezorgd aan de Kathedrale Kerkraad, met de vraag om eventuele vragen en opmerkingen met betrekking tot dit ontwerp schriftelijk te bezorgen aan de dienst.

De Kathedrale Kerkraad heeft hierbij geen opmerkingen geformuleerd, zodat deze afsprakennota kan worden goedgekeurd door de provincieraad en ter ondertekening kan worden voorgelegd aan de Kerkraad van de Kathedrale Kerkfabriek Sint-Baafs.

4. Voorstel

Uit onderzoek is gebleken dat het voorliggende MJP 2020-2025 inhoudelijk verantwoord en noodzakelijk is en boekhoudkundig correct werd uitgevoerd, waardoor het MJP kan worden goedgekeurd.

Met betrekking tot de afsprakennota zal de provincieraad, na goedkeuring van het MJP 2020-2025, de deputatie moeten machtigen tot het ondertekenen van deze afsprakennota namens de Provincie Oost-Vlaanderen.

De termijn van 100 dagen waarover de provincieraad beschikt om zich uit te spreken over de goedkeuring van het MJP 2020-2025 heeft een aanvang genomen op 7 november 2020 en verstrijkt op 14 februari 2021.

Indien de provincieraad zich niet heeft uitgesproken voor die datum wordt het MJP 2020-2025 geacht te zijn goedgekeurd.

Wij hebben dan ook de eer, mevrouwen, mijne heren, u te verzoeken:

- 1. het Meerjarenplan 2020-2025 van de Kathedrale Kerkfabriek Sint-Baafs te Gent, bestaande uit een financiële nota, een strategische nota en een afsprakennota, goed te keuren;**
- 2. de Deputatie, voor wie optreden de bevoegde gedeputeerde en de provinciegriffier, te machtigen tot het ondertekenen van deze afsprakennota namens de Provincie Oost-Vlaanderen.**

./...

Gent, .

namens de Deputatie:

De provinciegriffier,
Albert De Smet

De bevoegde gedeputeerde,
Kurt Moens